Ankenævnet for Forsikring

Den 3. december 2014 blev i sag nr. 85926:

xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx
xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx
mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Topdanmark Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist fortsat at yde forsikringsdækning for et anmeldt tab af erhvervsevnen efter den 1/3 2011.

Selskabet har ved sin advokat afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at det ikke er bevist, at klagerens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Efter sagens indbringelse for nævnet, har selskabet anerkendt, at yde forsikringsdækning for marts måned 2011.

Klageren er fra 1974, og er i 1991 uddannet landmand. Hun arbejdede på sin svigerfars gård i 1991 til 1994, og i 1994 overtog bl.a. klageren gården. Hun har endvidere deltaget i et projekt i Mellemøsten i 2004-2005. Det fremgår af klagerens kommunale arbejdsevnevurderingsjournal, at klageren i sit arbejde på gården har sorteret kartofler i foroverbøjet stilling. I marts 2006 faldt klageren ned af en stige og slog sin lænderyg, skulder, hofte og højre knæ.

Af status af 4/7 2009 fra en psykiater fremgår bl.a.:

> "[Klageren] er en 38 årig kvinde, med en belastet opvækst. Det, ved man i dag, øger risikoen for, at der i forbindelse med traumer opstår en PTSD tilstand og det fremmer kronificeringen af den.

De traumatiske belastninger i forbindelse med branden har været langvarigt, idet forsikringsselskabet og [klageren] ikke var enige om værdien af det brændte. I det forløb måtte [klageren] også opleve, at forsikringsselskabet politianmeldte hende, en anmeldelse, som politiet gennem deres undersøgelser dog ikke fandt grundlag for.
Med hensyn til ryggenerne valgte [klageren] i november 2008 at takke ja til en operation, som hun frygtede ikke ville forbedre hendes gener, men hun ville ikke lade et behandlingsforsøg uforsøgt. Den medførte ingen bedring, men tværtimod en forværring af tilstanden.
Endelig er hun belastet af en efterhånden langvarig usikkerhed og manglende afklaring omkring sit fremtidige forsørgelsesgrundlag.
Det har udløst angst- og depressionssymptomer, der i dag af mig vurderes som værende led i en efterhånden kronisk PTSD tilstand. Hun er ofte plaget af hjertebanken, åndenød, sveden, kan få angstsymptomer i form af synsforstyrrelser og ringen for ørene, noget hun selv i mange år har troet var tinnitus, men det ses også som et angstsymptom, når angsten er intens og/eller personlighedsstrukturen skrøbelig. Hvor angsten hos mennesker med en stærkere psyke fortrinsvis kanaliseres til den tværstribede muskulatur, hvor den ses som anspændthed, kanaliseres den hos mennesker med en mere skrøbelig personlighedsstruktur også til de indre organer - her lider [klageren] af kvalme med oplastninger - og ved stor skrøbelighed i jeg-strukturen til det kognitive apparat, visende sig ved, at man taber tråden, bliver forvirret, ikke kan finde sammenhæng i tænkningen og får koncentrations- og hukommelsesbesvær, alle sammen symptomer, [klageren] i udtalt grad er plaget af.
Angstsymptomerne vækkes let - som det er karakteristisk for PTSD - ved f.eks. selv små stimuli, der associerer til traumerne, hun har flash back oplevelser, tankemylder, søvnbesvær, tristhed, håbløshedsfølelser og manglende livslyst. I et forsøg på at undgå det stærke ubehag, der opstår, når de svære følelser vækkes, har hun i udtalt grad isoleret sig fra andre mennesker og bruger de sparsomme kræfter på at varetage omsorgen for især den yngste søn på seks, som bor hos hende men også de tre andre børn, hun har, som er teenagere.

[Klageren] er i massiv behandling med smertestillende medicin, med angstdæmpende og antidepressivt virkende medicin og med beroligende medicin og sovemedicin. I den tid, jeg har kendt hende, har hun været igennem en arbejdsprøvning. Jeg kan forstå på hende og på det, I anfører på den aktuelle anmodning om statusattest, at der nu planlægges en ny trods det, at både den psykiske og den fysiske tilstand snarere er forværret end bedret siden sidst. Især synes i mine øjne ryggenerne at stille en større hindring i vejen for en tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Under samtalerne her er [klageren] udtalt smerteforpint. Hun må meget af tiden under samtalerne sidde på knæ på kontorets gulv støttende sig med albuerne til et stolesæde foran sig, hvilket jeg formoder stabiliserer ryggen og dermed lindrer lidt.
Det pres, som en fornyet arbejdsprøvning og i øjeblikket planerne derom lægger på hende både fysisk og psykisk er med til at vedligeholde PTSD-tilstanden og fremme kronificeringen af den. Mens støtte, accept og hensyntagen ville være de elementer, der kunne lette eller bedre den. Medicinsk har jeg ikke yderligere behandlingsforslag."

Af specifik helbredsattest af 1/9 2009 fra en praktiserende læge fremgår bl.a.:

"Ryg: længerevarende rygtræning i ... Konstante smerter i lænderegionen med udstråling til bagsiden af begge ben til knæet. Betydelig reduceret gangdistance, få 100 meter, skal derefter stå stille eller sidde kortvarigt, og kan kun kortvarigt sidde på en stol. Bedst i liggende stilling. Lænderegionen er svært fikseret i skoliose mod høje. Voldsom reduceret bevægelighed. Tilstanden vurderes stationær ved undersøgelse ved ortopædkirurger ... den 25.6.07. Forværring over tid er muskelsmerter. Vurderes af arbejdsmediciner … som finder udtalt bækkeninstabilitet og hypomonilitet. Behandles derefter på … reumatologiske afsnit 23.4 - 15.5.08 med information om sygdom, håndtering af smerter, stabiliserende øvelser af bækkenet og ryggen. Anbefales trochanter bælte omkring bækkenet og en kugledyne. Man kon-

kluderer svær kronisk medtaget patient, tilstanden af varig karakter. Det skønnes ikke at patienten vil stå til rådig for arbejdsmarkedet og den bedste løsning vil være pension. Over tid atter voldsom forværring af rygsmerterne uden provokerende faktorer, eksempelvis at stå op, bøje sig fremover, derefter voldsom forværring. Det ender med at hun knækker sammen, og hun vurderes på … ort.kir.afsnit. Man konkluderer ved MR-skanning svær dehydrering af de 3 nederste niveauer på lænderyggen. Der er degenerationstegn med Modic signs. På niveau mellem L4/LÆ5 er der recesstenose med klar påvirkning af L5 rødderne bilateralt. Der er således ingen diskrepans mellem symptompræstation og MR-skanningen.
13.11.08 udføres dekompression af L4/L5. Efterforløbet er yderst kompliceret med følelse af stød i begge ben. Det er følger efter hemilaminectomien. MR-skanning viser rigelig arvæv. Man har ikke yderligere behandlingsmuligheder.
Patientens aktuelle symptomer fra ryg:
Hvilekonstante smerter i lænden. Træthedssmerter og nervesmerter i begge ben i form af stød, kontinuerlig, stille og rolig.
Belastning:
Træthed i ryggen. Følelser af, at kroppen ikke hænger sammen. Konstant ændring af stillinger (stå, sidde, ligge). Stød i benene forværres ved at hun står for længe eks. over 30 min gør at ryggen føles at gå af led. Medfører voldsom forværring af smerterne. At rette sig op igen kan tage 1-3 timer eller mere. Eks. kan vending i sengen udlæse smerteforværring. På trods af utroligt meget smertestillende giver smerterne svimmelhedsanfald. Trækfornemmelser og hovedpine. Smerteforværring giver en fuldstændig tapning af energi.

Skulder: Højre - debut efter fald 19.3.06. Er løbende blevet vurderet ved forskellige ortopædkirurgiske afdelinger, arbejdsmedicinerne og reumatologisk afsnit ... Har konstante smerter i leddet med udstråling til højre arm. Forværres ved aktiv bevægelsesmønster mod skulderniveau, såvel fremad som udad til siden + drejebevægelser. Ingen effekt af blokade eller genoptræning. Der udføres artroskopi med dekompression, ingen effekt, tværtimod voldsomme smerter og absolut ingen forbedring af bevægeligheden. Har fleksion fra o-100 gr. Ingen abduktion, ekstension eller udadrolation, indadrotation 20 gr.
Fuldstændigt stivnet skulderled.
Aktuelt:
Bevægelsesmønsteret ingen gavn af højre arm, konstante smerter på trods af massiv analgetika og gentagne forsøg med genoptræning i intensivt regi. Smerterne i leddene kan ikke klare belastningen, fingrene føles stive. Har stød kontinuerligt i armen så voldsomt at hun kan slå sig på arme og ben for at 'standse stødene'. Har svært ved at holde på genstande, spilder let. Kan ikke sove på højre skulder. Meget afbrudt søvn pga. smerter.

Diagnoser:
PTSD med voldsomme angstsymptomer

Kronisk smertesyndrom fra lænd og skulder Prolaps i discii intervertebralis L4/L5 sequelae
Hypermobilitetssyndrom
Symphysiolysis gravidarum sequelae
Periarthrosi humero-scapularis dxt.

Medicin:
Tabl. Cipralex 20 mg
Alopam 15 mg. typisk 2-3 gange dagligt
Oxycontin 30 mg x 2 +
Oxynorm 5 mg. p.n.
Ibumetin 600 mg. x 2
Tabl. Pinex 1 g. x 4

Tabl. Imovane 7,5
Tabl. Losec 20 mg. dgl.

Psyken: der henvises til beskrivelse fra psykiater.

Mine oplevelser:
Har psykisk været utroligt meget, meget skrøbelig, har haft selvmordstanker over en femårig periode. Aktuelt har tankerne været væk i et halvt år, og det er absolut betinget af …'s gentagne stabiliserende samtaler og antidepressiv behandling. Hun anfører, at hun ikke kan se fjernsyn, ikke samle sig, svært ved at koncentrere sig, skriver alt ned, konstant hovedpine. Har tidligere været en meget multitaskende kvinde, men kan knapt klare en ting af gangen nu. Tidligere været en fanden i voldsk pige som har klaret meget, taget mange store kampe selv. Har aktuelt en enorm frustration og vrede over sin bevægelsesindskrænkning og smertehelvede. Konstant anspændthed i kroppen. Kroppen er i konstant høj alarmtilstand. Kæmper som en høg for sine børn, så de kan blive selvstændige harmoniske individer.

Prognosen:
Ingen udsigt til bedring, snarere tværtimod. Risiko for at blive kørestolspatient. Der er en varig betydelig nedsat arbejdsevne, vurderet allerede hos ortopæd-kirurg i august 2007. Det er et ekstremt langt og kompliceret forløb. Det gør, at jeg har meget svært ved at se hende i en arbejdsprøvning i henhold til beskrivelsen af hendes aktuelle situation. Jeg mener, at der er prøvet så mange forskellige behandlingstiltag, mange forskellige specialister har udtalt sig, og yderligere tiltag vil være omsonst. Patienten har kæmpet rigtig meget, og hvis hun kunne lave om på situationen, var det sket for længst. Jeg vurderer, at hendes væsentligste opgave er at være mor for sin yngste."

I brev af 1/2 2010 til klageren fra selskabet hedder det bl.a.:

"På baggrund af oplysningerne, som vi har fået om dit helbred, har vi besluttet, at vi fortsat vil fritage dig for at betale din forsikring, og samtidig udbetaler vi dig Invaliderente. Dette gælder i perioden den 1. marts 2010 til den 1. marts 2015.

Du har pligt til at informere os, hvis din situation ændrer sig
Du skal være opmærksom på, at du har pligt til at informere os, hvis dit helbred ændrer sig inden den 1. marts 2015. Du skal også fortælle os, hvis du bliver godkendt til fleksjob, får ansættelse i fleksjob, får tilkendt førtidspension, hvis du godkendes til revalidering, hvis din sygedagpengeudbetaling ændrer sig eller hvis du raskmeldes."

En domstol har den 4/3 2011 pålagt selskabet at udlevere sagsakter fra klagerens forsikringssag til politiet. Retten anførte bl.a. følgende i sin kendelse:

"Anklageren har anmodet om, at retten pålægger Topdanmark A/S, … at udlevere sagsakter vedrørende erstatningssag for [klageren] angående et fald fra en stige den 18. marts 2006. Selskabet har oplyst, at [klageren] er tilkendt erhvervsevnetabserstatning med en månedlig udbetaling på godt 5.000 kr.

Det fremgår af anmodningen, at [klageren] den 8. januar 2011 blev varetægtsfængslet sigtet for drab ved i tidsrummet fra den 3. januar 2011 kl. ca. 19.45 til den 4. januar 2011 kl. ca. 05.30 på adressen …, at havde skåret …[A] i halsen og tildelt ham adskillige slag i hovedet med et stumt redskab, mens han var bundet på hænder og fødder, hvorved han afgik ved døden.

Det fremgår af anmodningen videre, at politiets efterforskning har vist, at [klageren] som følge af faldet den 18. marts 2006 udover udbetalingerne fra Topdanmark A/S har fået udbetalt ménerstatning fra TRYG med godt 291.000 kr., erstatning fra AP Pension med godt 576.000 kr. og løbende udbetaling med ca. 5.800 kr. samt som følge af ulykken er tilkendt førtidspension med ca. 12.000 kr. månedligt. Det fremgår også, at TRYG har udbetalt erstatningsbeløb på godt 500.000 kr. vedrørende en brand på [klagerens] ejendom den 26. november 2006. I forbindelse med ransagning af [klagerens] bopæl er der i en sort affaldssæk, gemt under isoleringen på loftet, fundet i alt 5 plastposer indeholdende en større mængde ubrugt receptpligtig medicin udskrevet til [klageren] i tidsrummet fra den 2. oktober 2007 til den 27. april 2010. Det er politiets teori, at [klageren] overfor læge, psykiater, forsikringsselskaber og kommunen har givet udtryk for at være meget stærkt invalideret som følge af faldet den 18. marts 2006, men at hendes manglende indtagelse af medicin indikere, at dette ikke er tilfældet.

Det er efter afgivne forklaringer under efterforskningen politiets opfattelse, at afdøde og [klageren] havde et forhold til hinanden i ca. 3-4 år, og at forholdet ophørte i oktober/november 2010. Et vidne har til politiet forklaret, at han i efteråret 2010 overværede, at [A] truede [klageren] med at fortælle 'det' til politiet, hvis vidnet ikke forsvandt fra stedet, og at det var vidnes fornemmelse, at [A] havde noget på [klageren]. Et vidne har forklaret, at [klageren] kørte lastbil i [A's] firma. Det er bl.a. på denne baggrund politiets opfattelse, at [klageren] ikke i større grad har været invalideret af sit uheld den 18. marts 2006."

Ved brev af 14/3 2011 meddelte selskabet klageren, at udbetalingen af invaliderente og fritagelsen for præmiebetaling var bragt til ophør. Selskabet henviste til rettens editionskendelse. Den 27/1 2012 blev klageren dømt for at have begået et drab den 3/1 2011, og straffet med ubetinget fængsel i 13 år. I udskrift fra dombogen af 3/2 2012 er der bl.a. gengivet klagerens forklaring om hendes forhold til den dræbte. Af udskriften fremgår endvidere, at klageren under grundlovsforhøret først sad på en stol, så på knæene og til sidst lå på gulvet, og at hun ikke havde fået sin medicin forud for retsmødet. Landsretten stadfæstede byrettens afgørelse. Under landsretssagen blev der fremlagt en erklæring vedrørende en mentalundersøgelse af klageren og en udtalelse fra retslægerådet. Selskabets advokat har oplyst, at mentalundersøgelsen og udtalelsen er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen, år 2012, side 3.267 og side 3.268, hvoraf fremgår:

"*Supplerende oplysninger*
Tiltalte er blevet mentalundersøgt af overlæge …, Psykiatrisk Afdeling …, der har afgivet erklæring den 1. juli 2011. Af erklæringen fremgår blandt andet følgende:
'RESUME OG KONKLUSION:
39-årig kvinde, tidligere ustraffet, nu sigtet for manddrab jf. straffelovens § 237.
Observanden er født i … som nr. et af to søskende. Observandens far er 20 år ældre end moderen. Observanden blev passet hjemme de første år indtil hun kom i børnehave. Hun gik herefter på den lokale folkeskole fra 0 til 7. klasse. I 8. klasse blev hun flyttet til en lille skole, hvor der kun var 8 elever. Der skulle være tale om en skole for børn med adfærdsproblemer. Observanden angiver, at årsagen til, at hun blev flyttet var, at hun blev mobbet. Observanden trivedes godt på den nye skole og i 9. klasse kom hun på … Privatskole, hvor hun afslut-

tede 10. klasse udvidede eksamen med et gennemsnit under middel. Hun arbejdede og boede herefter en overgang på morbroderens [farm], indtil hun over 5 år tog landbrugsuddannelse. Returnerer til morbroderens [farm], hvor hun atter arbejder en overgang. Herefter blev hun ansat på en gård, hvor hun tog sig af kvægbesætningen, og uddannede sig som driftsleder.
17 år gammel fødte hun sit første barn. Hun boede kortvarigt sammen med barnets far, hvorefter forholdet gik i opløsning, fordi hun oplevede, at faderen til barnet var for bestemmende. I 1992 flyttede hun sammen med tidligere ægtefælle med hvem, hun fik en søn i 1993, en datter i 1995 og atter en søn i 2003. Parret blev skilt i 2006, fordi observanden oplevede, at daværende ægtefælle var for kedelig. Imens observanden var gift, drev hun landbrug sammen med daværende ægtefælle. Hun var endvidere ansat igennem 3 år som jordbærkonsulent i [mellemøsten].
Da observanden blev skilt, købte hun, for sin del af det delte bo sin egen gård. Observanden har oplevet flere traumatiske begivenheder i sit liv. Hun har bl.a. oplevet, at faderens lastbil brændte, da hun var barn. Da hun var 15 eller 16 år gammel brændte faderens jernplads. Observandens hund brændte inde. Som 16-arig oplevede hun at sidde på et vognlæs hø/halm, hvor der gik ild i halmen. I 1998 brændte det stuehus som observanden og hendes eksmand boede i. 1 december 2006 brændte observandens gård.
Mens observanden arbejdede i [mellemøsten] oplevede hun at blive chikaneret og at bomber sprang omkring hende.
Observanden beskrives af såvel hendes søster som hendes mor til, at hun som barn kunne være et hidsigt barn med et voldsomt temperament, at observanden var en enspænder af natur, der blev mobbet i skolen, men at hun også var meget samvittighedsfuld, bestemt og hurtig til beslutninger. Kunne hidse sig op over bagateller.
Observanden beskriver sig selv som en person, der ikke er voldelig, men at hun tidligere kunne være opfarende, men at hun ikke længere er dette. At hun tidligere har haft et godt humør, men oplever nu humøret som svingende. Hun er en person, der har det bedst, når der sker noget. Observanden var i 2006 ude for et faldtraume, hvor hun faldt 4 meter ned fra en stige og slog ryggen, højre skulder og hofte. Efterfølgende mange smerter, og hun er blevet opereret i både skulderen og ryggen, uden at dette har bedret på smerterne. Der er i 2009 foretaget MR-skanning af ryggen, der viser arvæv, men gode pladsforhold uden påvirkning af nerverødder, og man har ikke behandlingsmæssigt mere at tilbyde observanden på Ortopædkirurgisk Ambulatorium. Observanden er undersøgt på grund af smerter i knæene. Ved MR-skanning af knæene er der fundet normale forhold. Observanden har af egen læge fået ordineret store mængder stærkere smertestillende medicin samt såvel antidepressiv, som antipsykotisk medicin. Det viser sig imidlertid, at observanden har købt medicinen, men stort set ikke indtaget denne. Ved ransagning af observandens hjem fandt man det meste af medicinen pakket ned i en sæk.
…
Observanden har i april 2011 været undersøgt på neurologisk afdeling på grund af pludselig opstået voldsom hovedpine. Der er ikke fundet sikre objektive holdepunkter for neurologisk lidelse. Hun er efterfølgende set på skadestuen på Psykiatrisk Afdeling … hvor man heller ikke har fundet sindssygelige symptomer.
I forbindelse med nuværende mentalundersøgelse er observanden psykologisk testet. Hun findes her begavet over området for mentalt retarderede, men under normalområdet. Dette resultat svarer på ingen måde til hendes uddannelses- og erhvervsmæssige karriere. Observanden er under alle omstændigheder ikke omfattet af straffelovens § 16, stk. 2.
Realitetstestningen findes grundlæggende almindeligt fungerende, og der er ikke mistanke om egentlig sindssygelig problemstilling. Observanden er derfor ikke omfattet af straffelovens 16, stk. 1. Observanden vurderes dog omfattet af straffelovens § 69. Såfremt observanden findes skyldig i det nu påsigtede kan man dog ikke, som bedre egnet til imødegåelse af ny li-

geartet kriminalitet, pege på anden foranstaltning inden for straffelovens § 68, stk. 2 end straf som forskyldt.'
Retslægerådet har i en erklæring af 3. august 2011 blandt andet anført følgende:
'Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på baggrund af fremsendte akter med retspsykiatrisk erklæring af 01.07.11 fra overlæge …. Retspsykiatrisk afdeling, …. om … udtale, at hun ikke er sindssyg og ikke kan antages at have været sindssyg på tiden for det påsigtede. Hun er normalt begavet.
…
Retslægerådet finder … omfattet af straffelovens § 69. Såfremt hun findes skyldig i det påsigtede, kan der ikke peges på foranstaltninger efter samme lovs § 68.2. pkt., som mere formålstjenlige end eventuelt forskyldt straf til imødegåelse af risikoen for ny kriminalitet.'
Forklaringer
Tiltalte og vidnerne …, … og … har vedstået deres forklaringer for byretten og har afgiv et supplerende forklaring for landsretten."

Af udskriften fra dombogen fra landsretten fremgår bl.a., at klageren til retten forklarede følgende:

"Hun har svært ved at gå efter et alvorligt fald fra en stige. Hun har perioder, hvor hun har det godt, og perioder, hvor hun har det dårligt. Hun får dog hele tiden smertestillende medicin. Hun har problemer med både ryg og skulder. Hun har nedsat kraft og bevægelighed i skulderen. Hun har kun 1/4 kraft i sin højre arm i forhold til venstre arm. Det er rigtigt, at politiet under ransagningen fandt en pose med medicin på hendes loft. Det er medicin, som hun har fået udskrevet for meget i perioden fra 2009 - 2010. Hendes læge blev ved med at øge medicindoseringerne."

I brev af 12/3 2014 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Den omstændighed, at min klient ikke har indtaget al sin medicin, ændrer ikke ved de lægelige akter, der dokumenterer hendes berettigelse til udbetaling i henhold til den tegnede forsikring.

Det lægelige materiale dokumentere de skader, som min klient har pådraget sig efter et fald fra en stige i 2006 og en operation i 2008. Hendes helbredsmæssige situation er således dokumenteret, uagtet hun ikke har indtaget al den medicin, som lægen har udskrevet.

Det bemærkes, at den medicin, der er fundet, har været smertestillende medicin og antidepressiv medicin. At dette ikke er indtaget i det omfang som lægen har udskrevet skyldes de mange bivirkninger, som min klient oplevede ved medicinindtaget.

Hun indtager i dag medicinen regelmæssigt."

Dertil har selskabets advokat i brev af 9/4 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

"I forbindelse med gennemgang af klagen er selskabet blevet opmærksom på, at udbetalinger er bragt til ophør med tilbagevirkende kraft pr. 1. marts 2011. Selskabet er som følge heraf indstillet på at yde dækning for marts måned 2011. Udbetalingen vil blive overført til klagers advokat og tillagt renter efter FAL § 24.

Sagsfremstilling

Klager er omfattet af en invaliderentedækning hos selskabet med startdato den 1. december 1992. De for forsikringen gældende betingelser vedlægges. Årlig dækning var pr. 1. marts 2011 kr. 108.172. Præmiefritagelse beløb sig årligt til kr. 6.707,34.

Selskabet modtog i 2006 anmeldelse om, at klager havde været uarbejdsdygtig siden den 16. marts 2006 som følge af skulder- og rygsmerter efter fald på en stige. På grundlag af klagers oplysninger bevilgede selskabet i første omgang ydelser og præmiefritagelse fra september 2006, hvilket blev forlænget ad flere omgange.

Klager blev med virkning fra 1. februar 2010 tilkendt førtidspension. Som bilag vedlægges den af … Kommune udarbejdede ressourceprofil af 6. januar 2010, hvoraf bl.a. fremgår, at funktionsniveauet efter lægekonsulentens vurdering var varigt nedsat som følge af varige gener fra højre skulder i form at frossen skulder, slidgigtsforandringer og rygsmerter, som medførte varige ryggener tillige med en PTSD-tilstand, bl.a. som følge af en brand på klagers [ejendom] i 2006, i hvilken forbindelse klager øjensynligt skulle være blevet politianmeldt for brandstiftelse/forsøg på bedrageri. Se ressourceprofilens side 13 og 14. Der henvises i øvrigt tillige til observationer angivet i ressourceprofilens side 12 vedrørende klagers fremtoning under et møde på kommunen, hvor hun ikke var i stand til at sidde på en stol.

På grundlag af oplysningerne i ressourceprofilen og tilkendelsen af førtidspension meddelte selskabet ved brev af 1. februar 2010 bevilling af fortsat invaliderente for perioden fra 1. marts 2010 til 1. marts 2015. Bevillingen vedlægges som bilag.

I marts 2011 modtog selskabet fra … Politi editionskendelse afsagt den 4. marts 2011 af Retten i …, hvorefter selskabet blev pålagt at udlevere sagsakter i forbindelse med udbetalinger i anledning af klagers fald fra stige den 18. marts 2006. Det fremgik af editionskendelsen, at klager var blevet varetægtsfængslet den 8. januar 2011 for et drab i perioden 3-4. januar 2011 på personen … [A].

Af editionskendelsen fremgik (side 2), at der på klager bopæl gemt under isoleringen på loftet blev fundet i alt fem plastposer indeholdende en større mængde ubrugt receptpligtig medicin udskrevet til klager i perioden fra 2. oktober 2007 til 27. april 2010. Af editionskendelsen fremgik bl.a., at det var politiets teori, at klager havde angivet sig for mere syg, end hun reelt var, og at den dræbte persons viden herom muligvis kunne være motiv for drabet.

På grundlag af editionskendelsen meddelte selskabet ved brev af 14. marts 2011, at der efter oplysningerne i kendelsen var en sådan tvivl om, hvorvidt klager - som på dette tidspunkt var varetægtsfængslet - fortsat opfyldte betingelserne for udbetaling, at selskabet valgte at bringe udbetalingerne til ophør med virkning pr. 1. marts 2011.

Der var efterfølgende kortvarig korrespondance med klagers forsvarer, jf. klagers bilag 3, 4 og 5, og selskabet har herefter ikke hørt yderligere fra klager, før klagers nye advokat indtrådte i sagen, jf. sagens bilag 6.

I mellemtiden modtog selskabet aktindsigt i Retten i … dom af 27. januar 2012, hvorved klager blev fundet skyldig i manddrab, jf. straffelovens § 237, og klager blev idømt 13 års ubetinget fængsel. Selskabet modtog endvidere efterfølgende landsrettens dom af 5. juli 2012.

Af landsretsdommen fremgår, at der den 1. juli 2011 blev gennemført mentalundersøgelse af klager på psykiatrisk afdeling ... Af mentalundersøgelsen fremgår bl.a., at klager af egen læge havde fået ordineret store mængder smertestillende medicin samt såvel antidepressiv som antipsykotisk medicin. Det viste sig imidlertid, at klager ikke havde indtaget denne, og at

man ved ransagning af klagers hjem havde fundet det meste af medicinen pakket ned i en sæk.

Det fremgik endvidere, at klager i april 2011 havde været undersøgt på neurologisk afdeling på grund af pludseligt opstået voldsom hovedpine, men at der ikke var fundet sikre holdepunkter for en neurologisk lidelse. Heller ikke ved efterfølgende konsultation på skadestuen på psykiatrisk afdeling … havde man fundet 'sindssygelige symptomer'. Det fremgik endvidere, at klager i forbindelse med mentalundersøgelsen var blevet psykologisk testet, og at hun fandtes begavet under normalområdet, hvilket resultat 'på ingen måde' svarede til hendes uddannelses- og erhvervsmæssige karriere.

Endvidere er der refereret en erklæring fra Retslægerådet af 3. august 2011, hvori Retslægerådet i overensstemmelse med mentalundersøgelsen angiver, at klager er normalt begavet.

For så vidt angår medicinen, er klager i landsrettens dom citeret for at forklare, at hendes praktiserende læge blev ved med at øge medicindoseringerne, og at medicinen fundet på hendes loft var medicin, hun havde fået udskrevet 'for meget' i perioden fra 2009-2010.

Dommen blev ved landsretten stadfæstet, både for så vidt angår skyldsspørgsmålet, og for så vidt angår strafudmålingen.

Byrettens dom, landsrettens dom samt gengivelse af dommen i Ugeskrift for Retsvæsen vedlægges som bilag.

Selskabets stillingtagen
Den indgivne klage giver ikke selskabet anledning til at ændre stillingtagen med undtagelse af det indledningsvise erkendte krav på betaling for marts 2011.

Det påhviler klager på hvert et tidspunkt under udbetalingen af ydelser at dokumentere, at klager opfylder betingelserne for fortsat udbetaling.

I nærværende sag foreligger der en meget betydelig diskrepans mellem de massive gener af såvel somatisk som psykisk karakter som beskrevet i ressourceprofilen, hvor klager - bl.a. - angiveligt i 2010 måtte lægge sig ned på stolen og efterfølgende på gulvet under gennemførelse af en samtale med klagers socialrådgiver, og de aktiviteter, der er refereret i straffedommen.

Endvidere kan det konstateres, at der ved politiets ransagning af klagers ejendom blev fundet receptpligtig medicin udskrevet i perioden fra 2007 til 2010. Klager har herom under straffesagen forklaret, at der i virkeligheden var tale om medicin fra 2009-2010, som hendes læge havde 'udskrevet for meget. Imidlertid fandt klager altså øjensynligt anledning til at skjule den angivne medicin, som blev udskrevet af hendes praktiserende læge med henvisning til klagers massive smerte- og genebillede, samt klagers angivelse af betydelig depression og PTSD-lignende symptomer.

Det forhold, at klager øjensynligt har undladt igennem en årrække at indtage sin lægeordinerede medicin, tyder i vidt omfang på, at klager enten i væsentligt omfang har overdrevet sine angivne gener massivt i forhold til behandlere og de sagsbehandlere, der har arbejdsprøvet og vurderet klager i kommunalt regi, eller også har klager (bevidst) undladt at indtage medicinen. Allerede af denne grund er det selskabets opfattelse, at klager ikke har sandsynliggjort, at hun for perioden fra 1. marts 2011, endsige forud herfor har opfyldt betingelserne for dækning under den tegnede forsikring.

Grundbetingelsen for dækning under forsikringen er, at klagers erhvervsudygtighed er nedsat med to tredjedele eller mere som følge af sygdom eller ulykke. Det påhviler klager til hver en tid at orientere selskabet om ændringer i tilstanden og at dokumentere, at klager fortsat opfylder betingelserne for udbetaling og præmiefritagelse.

I nærværende sag har klager imidlertid været varetægtsfængslet siden januar 2011 og har - øjensynligt - siden landsrettens stadfæstelse af dommen for manddrab været indsat til afsoning ved ... Under disse omstændigheder kan klager ikke sandsynliggøre, at hendes erhvervsevne fortsat er nedsat i dækningsberettigende grad. Klager kan derfor - og allerede af denne årsag - ikke opretholde krav på dækning under den tegnede forsikring.

Igen fremhæver selskabet i øvrigt i den forbindelse, at de aktiviteter, der er beskrevet i byretsdommen og landsretsdommen på alle måder fremstår uforenelige med de massive depressive symptomer og de massive smerter og bevægelsesindskrænkninger, som klager har givet udtryk for i forbindelse med lægelige undersøgelser og i forhold til kommunale sagsbehandlere.

Endelig bemærkes det, at politiet i … efter det foreliggende fortsat efterforsker klager for bedrageri i forhold til selskabet og i forhold til AP Pension, hvorfra klager tillige har modtaget udbetalinger. Klager er således p.t. mistænkt for bedrageri over for selskaberne efter straffelovens § 279. Efter det oplyste ligger sagen fortsat til vurdering hos anklagemyndigheden ved … Politi."

Ved brev af 5/5 2014 til nævnet har klagerens advokat fremsendt et brev af 1/5 2014 til klageren fra politiet, hvoraf fremgår, at politiet har opgivet sigtelsen mod hende for at have begået bedrageri over for bl.a. Topdanmark Forsikring A/S. Hertil har selskabets advokat i brev af 8/5 2014 til nævnet bl.a. påpeget:

"Som det fremgår af brevet sendt til selskabet, blev selskabet telefonisk af politiet forvarslet om påtaleopgivelsen.

I overensstemmelse med den telefoniske orientering til selskabet har anklagemyndigheden - med forskellige hhv. formuleringer og klager til Topdanmark - meddelt, at omkostningerne til efterforskning af sagen mod klager ikke står mål med den straf, som hun ved domfældelse kunne forventes idømt. Dette skal naturligvis også ses i lyset af det forhold, at klager allerede p.t. afsoner fængsel for manddrab.

Påtaleopgivelsen giver ikke Topdanmark Livsforsikring anledning til at ændre stillingtagen i sagen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**8 Tab af erhvervsevne**
A Fritagelse for præmiebetaling

1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.
2. Tab af erhvervsevne bedømmes efter reglerne i punkterne B - E.
3. Præmiefritagelse påbegyndes, når nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i 3 måneder, og fort sætter, så længe erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere.

4. Topdanmark kan til enhver tid forlange dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat.
5. Genvindes erhvervsevnen, således at betingelserne for præmiefritagelse ikke længere er til stede, skal der igen betales fuld præmie.

B Hvilke skader er dækket

1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jfr. punkterne D og E.
2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning. Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtidige beskæftigelse.
   Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn.

C Hvilke skader er ikke dækket

Forsikringen giver hverken ret til forsikringsydelsen eller til præmiefritagelse, når tabet af erhvervsevnen skyldes:

1. sygdom eller ulykkestilfælde, som forsikrede har fremkaldt med vilje (forsætligt).
2. sygdom *eller* ulykkestilfælde som følge af selvforskyldt beruselse, misbrug af alkohol, narkotika og stoffer med lignende virkning.
3. nervøse klager, der ikke lægeligt kan betegnes som længerevarende psykisk lidelse, samt legemlige sygdomstilstande uden objektive sygdomstegn, med mindre tilstanden har medført hospitalsindlæggelse,
4. forhold omfattet af de i pkt. 9 nævnte begrænsninger og risikoforøgende omstændigheder, med mindre der er truffet skriftlig aftale med Topdanmark.

D Invaliderente/invalidepension

Hvis forsikringen omfatter invaliderente eller invalidepension, sker udbetaling efter følgende regler, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

1. Størrelsen af invaliderenten fremgår af policen.
2. Invaliderenten er tegnet med en karenstid på 3 måneder. Karenstidens begyndelse regnes fra det tidspunkt, hvor forsikrede i øvrigt opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
3. Udbetalingen sker månedsvis forud fra det tidspunkt, hvor erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat med 2/3 eller mere i karenstiden.
4. Udbetalingen fortsætter under forudsætning af, at forsikredes erhvervsevne ikke ved lægelig behandling, omskoling, genoptræning, uddannelse eller i øvrigt bedres i en sådan grad, at forsikrede ikke længere er berettiget til at modtage forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
   Forsikrede skal underrette Topdanmark, hvis helbredstilstanden bedres.
5. Topdanmark kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for, at der kan udbetales invaliderente.
6. Udbetalingen ophører senest ved forsikringens udløb eller ved forsikredes død forinden."

12. 85926

Nævnet udtaler:
Det er oplyst, at politiet under en ransagning af klagerens hjem fandt en større mængde ubrugt receptpligtig medicin fra blandt andet perioden 2009-2010. Klagerens advokat har i sit brev af 12/3 2014 til nævnet oplyst, at klageren undlod at tage medicinen på grund af bivirkninger.

Som sagen foreligger oplyst, finder nævnet at måtte lægge til grund, at selskabets dækningstilsagn af 1/2 2010 blev givet under den forudsætning, at klagerens helbredstilstand nødvendiggjorde indtagelsen af den udskrevne, receptpligtige medicin, og at klageren i tiden op til afgivelsen af dækningstilsagnet også indtog den udskrevne medicin.

På den baggrund og henset til oplysningen om, at klageren ikke indtog medicinen i det omfang, som lægerne ordinerede i tiden op til selskabets dækningstilsagn, finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde fortsat dækning efter marts 2011. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at klageren – som sagen foreligger oplyst - ikke har sandsynliggjort, at hendes erhvervsevne i øvrigt er nedsat i dækningsberettigende grad. Klagerens advokats oplysning om, at klageren i dag indtager medicinen regelmæssigt, kan ikke føre til andet resultat. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde yderligere dækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand